

PRESSMEDDELANDE nr 157/22

Luxemburg, den 20 september 2022

Domstolens dom i mål C-339/20 | VD och C-397/20 | SR

Det är inte tillåtet för operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster att – i förebyggande syfte och för att bekämpa marknadsmissbruksbrott, inklusive insiderhandel – generellt och odifferentierat lagra trafikuppgifter i ett år från och med registreringsdagen

En nationell domstol får inte heller begränsa rättsverkningarna i tiden av en ogiltigförklaring av nationell lagstiftning som föreskriver en sådan lagringsskyldighet.

VD och SR är föremål för straffrättsliga förfaranden i Frankrike, där de anklagas för att ha gjort sig skyldiga till insider- och häleribrott, medhjälp till dylika brott, mutbrott samt penningtvättbrott. Dessa förfaranden grundas på personuppgifter som förekommit i VD:s och SR:s telefonsamtal, uppgifter som genererats vid tillhandahållandet av elektroniska kommunikationstjänster och lämnats ut till den ansvarige undersökningsdomaren av finansmarknadsmyndigheten till följd av en utredning som myndigheten genomfört.

VD och SR har överklagat två avgöranden från Appellationsdomstolen i Paris till Högsta domstolen, Frankrike, där de – med stöd av EU-domstolens praxis¹ – invänt mot den omständigheten att finansmarknadsmyndigheten har samlat in dessa uppgifter med stöd av nationella bestämmelser som dels strider mot unionsrätten, i den mån de medför en skyldighet att generellt och odifferentierat lagra uppkopplingsuppgifter, dels inte innehåller någon begränsning av befogenheten för finansmarknadsmyndighetens utredare att begära ut de lagrade uppgifterna.

Genom sin begäran om förhandsavgörande har Högsta domstolen anmodat EU-domstolen att klargöra hur i relevanta bestämmelser i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation,² jämförda med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan),³ ska tolkas i förening med bestämmelserna i marknadsmissbruksdirektivet⁴ och marknadsmissbruksförordningen,⁵ med avseende på nationell lagstiftning som innebär att trafikuppgifter – i förebyggande syfte och för att bekämpa marknadsmissbruksbrott,

¹ Dom av den 21 december 2016, Tele2 Sverige och Watson m.fl., [C-203/15 och C-698/15](#) (se även [PM nr 145/16](#)).

² Artikel 15.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT 201, 2002, s. 37), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009 (EUT L 337, 2009, s. 11).

³ I synnerhet artiklarna 7, 8, 11 och 52.1 i stadgan.

⁴ Artikel 12.2 a och d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk) (EGT L 96, 2003, s. 16).

⁵ Artikel 23.2 g och h i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG (EUT L 173, 2014, s. 1).

inklusive insiderhandel – generellt och odifferentierat ska lagras i ett år från och med registreringsdagen. För det fall att den nationella lagstiftningen anses strida mot unionsrätten söker den hänskjutande domstolen även klarhet i huruvida det är möjligt att låta verkningarna av sådan lagstiftning bestå tillfälligt, för att undvika rättsosäkerhet och göra det möjligt att använda uppgifter som lagrats med stöd av denna lagstiftning för att avslöja och lagföra insiderbrott.

I dagens dom konstaterar EU-domstolen inledningsvis att **varken marknadsmissbruksdirektivet eller marknadsmissbruksförordningen** kan utgöra **rättslig grund för att ålägga operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster en generell skyldighet att lagra trafikuppgifter som de innehar, för att den behöriga finansmyndigheten ska kunna utöva sina befogenheter enligt detta direktiv och denna förordning.**

EU-domstolen erinrar vidare om att **direktivet om integritet och elektronisk kommunikation** utgör **det grundläggande regelverket för lagring och – mer allmänt – behandling av personuppgifter inom sektorn för elektronisk kommunikation.** Detta direktiv reglerar således även lagringen av trafikuppgifter som innehas av operatörer av elektroniska kommunikationstjänster och som de behöriga finansmarknadsmyndigheterna, i den mening som avses i marknadsmissbruksdirektivet och marknadsmissbruksförordningen, kan begära att få tillgång till. Bedömningen av huruvida det är tillåtet att behandla uppgifter som innehas av operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster ska följaktligen göras mot bakgrund av **de villkor som föreskrivs i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, i enlighet med den EU-domstolens tolkning av detta direktiv.**

EU-domstolen finner således att marknadsmissbruksdirektivet och marknadsmissbruksförordningen, jämförda med direktivet om integritet och elektronisk kommunikation och mot bakgrund av stadgan, ska tolkas så, att **det inte är tillåtet för operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster att generellt och odifferentierat lagra trafik- och lokaliseringuppgifter i ett år från och med registreringsdagen, i syfte att bekämpa marknadsmissbruksbrott, inklusive insiderhandel.**

Slutligen bekräftar EU-domstolen sin praxis med innebörden att unionsrätten utgör hinder mot att en nationell domstol, med stöd av nationell rätt, begränsar rättsverkningarna i tiden av en ogiltigförklaring av nationell lagstiftning som innebär att operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster åläggs en skyldighet att generellt och odifferentierat lagra trafik- och lokaliseringuppgifter, när dessa bestämmelser har ansetts vara oförenliga med direktivet om integritet och elektronisk kommunikation.

EU-domstolen erinrar även om att tillåtligheten av bevisning som erhållits genom sådan lagring **regleras, i enlighet med principen om medlemsstaternas processuella autonomi, av nationell rätt, förutsatt att bland annat likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen iakttas.** Denna princip kräver att den nationella brottmålsdomstolen **bortser från information och bevisning som erhållits genom en generell och odifferentierad lagring som inte är förenlig med unionsrätten, om de berörda personerna inte bereds tillfälle att på ett effektivt sätt yttra sig över denna information och bevisning, och denna hänför sig till ett område som domarna saknar sakkunskap om och som kan påverka bedömningen av omständigheterna på ett avgörande sätt.**

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) och dess [sammanfattning](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

